2308

عَلِّمُوا وَيَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا وَبَشِّرُوا وَلَا تُنَفِّرُوا *

بیگل ایتوب اویره‌تیگز، اور قیلماگز. شادلق ایله اوقوتیگز، سبقدن بیزدرمه‌گز.

1291

68

Пожертвована Джантюриным

1911 г.

معلِّم اوّل

494/44

Национальная библиотека имени Ахмет-Заки Валиди

اصول مدنیّه تدریجیه اوزره توركی الفبا.

مرتبی: احمد هادی مقصودی.

Государств. Центр. Публичная Библиотека

9808

Кетапханэ

۱٤

B. A. S. S. R. Gilmi Kətəpxanəhə №
Научная Библиотека Б.А.С.С.Р.

سـنـه ۱۳۲۸ : ۱۹۱۰

КАЗАНЬ.
Лито-Типографія И Н Харитонова, соб. домъ.
1910.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم * بسم الله الرحمن الرحيم *

* لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰه * محمد رسُولُ اللّٰهِ *

آ تا آتا

آ نا آنا

غا

آغا ، آتاغا ، آناغا ، آغاغا

با

بابا ، باغا ، باتا ، آبا ، باغانا

يا

يابا ، ياغا ، يانا ، ياتا ، ياباغا

قا

قایا، قابا، قاغا، یاقا، یاقاغا

لا

آلا، بالا، قالا، بالاغا، قالاغا

ما

قاما، یاما، مایا، ماتا، مانا

آتاما، آناما، آغاما، باباما

طا

طابا، طایا، طاغا، طاما، طالا

طاباما، طایاما، طایانا، طالاما

تنبیه : (طا، صا) کوبسنچه سوزنڭ باشنده یازلورلر. سوزنڭ اورتاسنده، وآخرنده یازلماسلر. (تا، سا) سوزنڭ باشنده هیچ یازلماسلر . . . .

صـا

صـاتـا ٠ صـانـا ٠ صـاغـا ٠ صـابـا ٠ صـالا

صـاتـامـا ٠ صـانـامـا ٠ صـالاغـا ٠ صـانـاتـا

سـا

يـاسـا ٠ بـاسـا ٠ يـاسـامـا ٠ يـاسـالا

يـاسـاسـا ٠ صـانـاسـا ٠ يـامـاسـا ٠ يـاسـاتـا

شـا

آشـا ٠ يـاشـا ٠ شـاشـا ٠ آلاشـا

آشـامـا ٠ آشـالا ٠ صـانـاشـا ٠ صـاتـاشـا

پـا

آپـا ٠ پـاشـا ٠ آپـاغـا ٠ پـاشـاغـا

چـا

آچـا، قـاچـا، چـانـا ، چـاغـا، چـابـا

چـایـا، چـالا، چـامـا چـامـالا، چـامـاغـا

جـا

جـاغـا، جـانـا، جـابـا، جـاتـا، جـاقـا

دا

داغـا ، دابـا ، دانـا ، دالا ، داچـا

قـالادا ، صـالادا ، طـابـادا، آداشـا

وا

واتـا ، والا ، آوا، یـاوا ، صـاوا

واتـامـا ، والامـا ، آوامـا ، یـاوامـا

را

یـارا ، بـارا ، قـارا ، طـارا ، آرا ، چـارا

آغـارا ، قـارالا ، طـارالا ، یـارالا

یاراتـا ، قـاراتـا ، طـاراتـا ، شـایـارا

طـاراما ، قـاراما ، طـاراشـا ، قـاراشـا

آغاراما ، قـارالاما ، یاراتاما ، شایاراما

زا

یـازا ، طـازا ، صـازا ، بـازا ، مـازا

یـازامـا ، طـازامـا ، طـازارا ، قـازانـا

طازاراما ، قازاناما ، مازالاما ، طازالاما

یاش بالالر حرف طانوماس بۇرۇن ایکی سوزدن قوشلغان مرکب سوزلرنی اوقۇرلق بولمادیلرندن بونده قىىر ایکی سوزنی برگه قوشۇب اوقۇرغه اۇیره‌تلمه‌گان ایدی . ایمدی آلده‌غی درسلرده آز آز مرکب سوزلر وجمله‌لر بولاچقدر. آنلرنی اوقۇرغه‌ده، معنالرن آڭلارغه‌ده بالالرنی اۇیره‌تۇرگه کیره‌ك .

بالا - يازا ✻ آغا - بارا ✻ قايا - بارا ✻ قالاغا - بارا ✻

صالاغا - بارا ✻ بابا - صالادا - قالا ✻ بالا - شايارا ✻

ياقا - قارالا ✻ دابا - آغارا ✻ ياباغا - طارالا ✻

چانا - ياصالا ✻ داغا - آشالا ✻ آلاشا - آداشا ✻

باغاناغا - طايانا ✻ صاناسا - صاتاشا ✻ باغانا - آواما ✻

آلاما - چانا ✻ طازا - داغا ✻ قارا - طابا ✻ قاراما - باغانا ✻

بوگا قدر بو الفبانی اصول مدیه ایله ، یعنی هر مدلی حرفنی بالالرغه برحرف دیب‌گنه بلدرو تییش ایدی. ایمدی بوندن صوڭ اصول صوتیه‌گه کوچو تییشلیدر. مدلی حرفلرنڭ ایکی طاوشدن قوشلغانینی آلدغی درسده آڭلانا باشلاو لازمدر. مثلا (با) (بـ) ایله (ا) طاوشلرندن قوشلغان ایکی حرفدن عبارتدر (ب) نڭ آخرینه (ا) قویلماسه (بُ) دیب‌گنه اوقولور. یوغاری کوته‌رۆب صوزۆب اوقولماس. بالالرغه طاوشلر حقنده سویله‌نه‌چك سوزلرنی ایمدی اوشبو درسده سویلی باشلارغه کیره‌ك .

باش حرفلر:

بـ	يـ	پـ	نـ	تـ	طـ	جـ
چـ	شـ	سـ	صـ	غـ	قـ	لـ
مـ	د	و	ا	ز	أ	ئ

ی

(٭)

بی	یی	پی	نی	تی	طی	جی
چی	شی	سی	صی	غی	قی	لی
می	دی	وی	ری	زی	ای	ئی

آبی ، آتی ، آچی ، آشی ، آقی ، آری
بایی ، باقی ، باری ، یالی ، یامی ، یاری
یاسی ، ناجی، تاجی، طانی ، طاشی، طالی
طاری ، جانی، جاری ، صانی، قایی، قاشی
قادی، قاری، قازی، ماتی، طائی، مائی

آشامی، طارامی، صانامی، یارامی، یاسامی، قارامی
طازالی، قارالی، ماتالی، داغالی، صاغالی، چامالی
آشاغالی، یاساغالی، صاناغالی، قاراغالی، طاراغالی

(٭) بو (ی) حرفینی ایکی تۈرلی طاوش ایله اوقۇتو ممکندر. یاۋروپاغه تقلید قیلوچیلر (ای) طاوشی ایله اوقۇتالر. علمای عرب اصولینی اختیار قیلوچیلر (ی) دیب قالقه ایله اوقۇتالر. هرایکیسنده عین اوزی ئه‌یتلمیدر. چۈنکه اوزی حرف ساکن اولدیغندن بالغۆزن تلفظ قیلۇب بولمیدر. بعض معلملر بو حرفنڭ اوز طاوشینی هیچ ئه‌یتمیلر. آنی حرفنڭ ممدود بالکسر بولووینه باشده گویا بر علامت ایتۆب کده کورسه‌تەلر. بو خصوصده قطعی قرار هنوز اولمادیغندن اوچ اصولدن برینی اختیار معلملر رأیینه مفوضدر. بو حرف حقنده بزه یاۋروپا اصوللرینه ایه‌رولازم توگللر. چۈنکه بو حرف بزده هیچ بر وقتده سوز باشنده‌بوروشله‌یازلمیدر.

آتی ، آنی ، آیی ، آچی ، آشی ، آغی
آلی ، آری ، ازی ، آوی ، طابی، صابی
بایی، جایی، چایی، شایی، طایی، صایی
جانی، دانی، صانی، باشی، یاشی، قاشی
طاشی، قاغی، واغی، قاقی، بالی، یالی
مالی، طالی، صالی، باری، یاری، شاری
قاری ، داری ، طاری ، صاری ، بازی ، قازی
مازی ، صازی ، باوی ، طاوی ، صاوی، قاتی

آتاسی ، آناسی ، آغاسی ، باباسی ، چاناسی ، داغاسی
آشاسی، آلاسی ، یاراسی ، یازاسی ، باراسی ، قاراسی
آشادی ، صانادی ، یارادی ، قارادی ، طارادی
آشامادی، صانامادی ، یارامادی ، قارامادی ، طارامادی
آتالاری ، آغالاری ، بالالاری ، چانالاری ، داغالاری
آراداغی ، قالاداغی ، صالاداغی ، دالاداغی ، طاباداغی
آغارامی ، قارالامی ، طارالامی ، شایارامی ، طایانامی
آغاراسی ، قارالاسی ، طارالاسی ، شایاراسی ، طایاناسی

آبی یازا ❊ آپا آشی ❊ تاجی صاتا ❊ باقی صانی ❊
آبی صانامی ❊ تاجی قارامی ❊ باقی چامالی ❊ ناجی طازالی ❊
چانایاسامی ❊ داباقارامی ❊ داغایارامی ❊ قارایاراسی ❊
آبی آشادی ❊ آپاصانادی ❊ بالاقارادی ❊ چانایاسادی ❊

تنبیه : بو بیتده‌گی سوزلرنك آخرلری سوزله‌شکانده اوتور ایله سوزله‌نسه‌لرده، یازوده (ی) ایله یازلورلر. آنده‌ی سوزلرلی الوغ کشیلر اوتور ایله اوقورغه تییشلی. اما بالالر حاضرگه (ی) طاوشی ایله اوقوب طورسه‌لرده، بارلر. بالالرغه حاضردن اوك (آش آشی) دیگانده‌گی آشی ایله (طوی آشی) دیگانده‌گی آشی‌نی آیرتو مشکل بولور.

و

(*)

بو	یو	پو	نو	تو	طو	جو
چو	شو	سو	صو	غو	قو	لو
مو	دو	وو	رو	زو	او	*

طابو ، یابو ، چابو ، قابو ، بایو ، طایو
قایو ، آیو ، بانو ، یانو ، طانو ، جانو
آتو ، یاتو ، طاتو ، صاتو ، قاتو ، واتو
آچو ، قاچو ، طاشو ، قاشو ، آسو ، باسو
آغو ، باغو ، یاغو ، طاغو ، چاغو ، قاغو
آلو ، طالو ، صالو ، قالو ، والو ، طامو
آوو ، یاوو ، صاوو ، آرو ، بارو ، یارو
طارو ، صارو ، دارو ، یازو ، قارو ، قازو

اوقو ، اویو ، اورو ، اوزو ، بولو ، یونو
توزو ، طوزو ، طویو ، طولو ، صولو ، صوزو
اووو ، یووو ، جووو ، طووو ، قووو ، شووو

(*) بو حرفنی ده (ی) كبی ایكی، اوچ تورلی اوقوتمق ممكندر. اختیار معلم افندیده‌در.

اوقـا ، اورا ، اوزا ، بعولا ، يـونا ، يـوقا
پـوتـا ، طـويـا ، طـولا ، دوغـا ، صـوقـا ، قونـا
اووا ، يـووا ، جـووا ، طـووا ، قـووا ، شـووا

اوقى ، اوطى ، اولى ، بـويى ، بوشى ، بـورى
طورى ، طـوطى ، طـوقى ، صـولى ، دولى ، صوسى
يوغالى ، جوغالى ، طورامى ، بوشامى ، طوامى ، صولامى

آغـارو ، قارالـو ، طارالـو ، شايـارو ، طايـانو
بويـالو ، صولانو ، يوغـالو ، طوغارو ، صوغارو
طاتولانو ، آچولانو ، آرولانو ، دارولانو ، صاتولاشو
اوقـالى ، يوقـالى ، صوقـالى ، بويـامـى ، طووامـى
اوقالامى ، يوقالامى ، صوقالامى ، بوياغالى ، طوراغالى

يازووى ، صاتووى ، باسووى ، دارووى ، آچووى
آتـوچى ، صاتـوچى ، آلـوچى ، صالـوچى ، يازوچى
اوقـاسى ، يوقـاسى ، طولاسى ، دوغـاسى ، صوقـاسى

يازو يازا * صاتو صاتا * طاشو آغا * صوطاما *
آروصو * آچى دارو * قارا آيو * صارى دوغا *
دارو ياسى * باسو قارى * نورى اوقى * باقى شايارا *
تاجى بوشامى * باقى طورامى * آيو اولى * آلاشا دولى *
بالا باغو * چانا شووو * صوغا بارو * چانا آوو *
شايارو يارامى * اوقو يارى * قالاغا بارو * صالادا قالو *

حرفلرنڭ دورت تۆرلی اوقۆلولری:

بـ	با	بی	بو	صـ	صا	صی	صو
یـ	یا	یی	یو	غـ	غا	غی	غو
پـ	پا	پی	پو	قـ	قا	قی	قو
نـ	نا	نی	نو	لـ	لا	لی	لو
تـ	تا	تی	تو	مـ	ما	می	مو
طـ	طا	طی	طو	د	دا	دی	دو
جـ	جا	جی	جو	و	وا	وی	وو
چـ	چا	چی	چو	ر	را	ری	رو
شـ	شا	شی	شو	ز	زا	زی	زو
سـ	سا	سی	سو	ا	ا	ای	او

تنبیه: [illegible] بعض دوسر
بالالر [illegible] دورت طاوشیمی [illegible]
(ب) [illegible] (بی) [illegible] (بو) [illegible] حرفلر [illegible]
[illegible] بو ایکی جدول شول کیمچیلکنی پتورور اوچون آرتدرلمشدر.
[illegible] دقت قیلیڭ.

تمرین وامتحان جَدْوَلی :

ا	بـو	آ	بـى	اى	بـا	او	بـ
زو	يـ	زى	پـا	زا	يـى	ز	يـو
ر	پـو	را	پـى	رى	يـا	رو	پـ
وو	نـ	وى	نـا	وا	نـى	و	نـو
د	تـو	دا	تـى	دى	تـا	دو	تـ
مـو	طـ	مـى	طـا	مـا	طـى	مـ	طـو
لـ	جـو	لا	جـى	لـى	جـا	لـو	جـ
قـو	چـ	قـى	چـا	قـا	چى	قـ	چـو
غـ	شـو	غـا	شـى	غـى	شـا	غـو	شـ
صـو	سـ	صـى	سـا	صـا	سـى	صـ	سـو

بو یرگه قدر بالالر اوشو جدولده‌گی حرفلرنی، صرفلری بویچه هیچ صاتاشمی‌واوقلاب طوریچه اوقی آلورلق بولغان بولورغه کیره‌ك. اگر اوقی آلماسه، اوشو جدولنی تکرار اوقوتورغه کیره‌ك. بو جدولنی بالالر صرفلری بویچه دورت طرفدن اوقورغه تیوشلی یعنی اوڭدن صولغه طابا. صولدن اوڭغه طابا. یوقاریدن توبن طابا وتوبندن یوقاری طابا.

يالغوز حرفلر .

ب	ى	پ	ن	ت	ط	ج
چ	ش	س	ص	غ	ق	ل
م	د	و	ر	ز	ا	ء

يابْ ، طابْ ، آیْ ، بایْ ، مایْ ، طایْ ، صایْ ، قاپْ
جانْ ، قانْ ، صانْ ، آتْ ، چاتْ ، صاتْ ، آچْ ، قاچْ
آشْ ، باشْ ، طاشْ ، قاشْ ، باسْ ، آقْ ، چاقْ ، صاقْ
قاقْ ، واقْ ، آلْ ، بالْ ، طالْ ، صالْ ، قالْ ، مالْ
نامْ ، شامْ ، شادْ ، يادْ ، آوْ ، باوْ ، طاوْ ، صاوْ
بارْ ، طارْ ، شارْ ، قارْ ، آزْ ، بازْ ، قازْ ، ماءْ

توبْ ، طوبْ ، اویْ ، بویْ ، طویْ ، قویْ ، اونْ ، یونْ
سونْ ، صونْ ، تونْ ، طونْ ، اوتْ ، اوطْ ، سوتْ ، صوتْ
اوچْ ، (اوچْ) ، بوشْ ، قوشْ ، توشْ ، طوشْ ، سوسْ ، صوصْ
اوسْ ، اوقْ ، يوقْ ، طوقْ ، چوقْ ، شوقْ ، سوقْ ، صوقْ
اولْ ، بولْ ، (اولْ ، بولْ) يولْ ، تولْ ، طولْ ، شولْ
صولْ ، قولْ ، صومْ ، اورْ ، اوزْ ، (اورْ ، اوزْ) ، سوءْ .

قالایْ، چاپانْ، شایانْ، نایانْ، نادانْ، ناراتْ، آغاجْ
قالاجْ، اداشْ، پالاسْ، آیاقْ، طایاقْ، قاداقْ، طاراقْ
صالامْ، آشاوْ، صاناوْ، تاتارْ، بازارْ، آیازْ، آوازْ

بورانْ، طوغانْ، صوغانْ، قویانْ، اوماجْ، طوپاسْ
اوراقْ، اوچاقْ، طوبالْ، اورامْ، چومارْ، بوغازْ
چووارْ، چوواشْ، یوواشْ، یووانْ، قوواقْ، چوواق

قاراغانْ، قاراغاجْ، طاباغاجْ، چاباغاجْ، طاراقانْ
طوراغانْ، طوراغاجْ، طوراماسْ، طوراسامْ، طوراساقْ
قاراماغانْ، قاراماغاجْ، قاراماسامْ، قاراماساقْ
طوراماغانْ، طوراماغاجْ، طوراماسامْ، طوراماساقْ

اوْرمانْ، اوْرتاقْ، یورْغانْ، قورْچاقْ، قورْقاقْ، طورْغایْ
آرْغانْ، آرْغاجْ، آرْماسْ، اورْغانْ، اورْغاجْ، اورْماسْ
آرْدمْ، اورْدمْ، آرْدقْ، اورْدقْ، آرْدی، اورْدی
طارْماقْ، قارْماقْ، قارْساقْ، آرْقانْ، آوْلاقْ، طارْقاوْ

اچْ، اشْ، امْ، الْ، ارْ، ازْ، درْ، دمْ
اورْ، باورْ، آوزْ، یاوزْ، آوشْ، طاوشْ، آرشْ
قارشْ، ارقْ، ازقْ، اولْ، داولْ، صاومْ، یاومْ
اوزمْ، سوزمْ، توزمْ، طوزمْ، صووقْ، قووشْ، یووشْ

یازو یازْدمْ ❀ قولْ یودمْ ❀ چایْ یاسادمْ ❀ آشْ آشادمْ ❀
بالْ قارادمْ ❀ مالْ صانادمْ ❀ صالاغا بارْدمْ ❀ اوراق اورْدمْ ❀

آخر حرفلر.

ب	ى	پ	ن	ت	ط	ج
چ	ش	س	ص	غ	ق	ل
م	د	و	ر	ز	ؤ	. . .

جبْ، چنْ، طنْ، صنْ، يشْ، جشْ، پشْ
تشْ، طشْ، ششْ، قسْ، نقْ، چقْ، شقْ
بلْ، يلْ، تلْ، جلْ، قلْ، برْ، جرْ
سوْ، صرْ، قرْ، قزْ، بزْ، تزْ، لؤْلؤْ

قرقْ، قزقْ، طرشْ، ترلْ، تزلْ، قزلْ، قزمْ
آبزْ، آغزْ، آغرْ، آيرْ، باقرْ، چاقرْ، چاترْ
طامرْ، قامرْ، قايشْ، قامشْ، طابشْ، آچقْ، قاشقْ
مامقْ، پالقْ، قاملْ، قالبْ، طابنْ، صابنْ، باشمْ

اوينْ، موينْ، چوينْ، قوينْ، صويرْ، طوغزْ
اويمْ، بويمْ، طونمْ، طوبمْ، قولمْ، يولمْ
آتامزْ، آغامزْ، بارامزْ، آرامزْ، باراسزْ، آراسزْ
الاوْ، پلاوْ، صلاوْ، براوْ، بزاوْ، قراوْ

آرتق، طارتق، بارلق، طارلق، صاولق، صاندق
قارچق، ازلق، طاولق، یاولق، قارلق، صازلق
زورلق، بورسق، طورسق، طورتق، اوزدر، طوزدر

آلدم، قالدم، صالدم، بولدم، طویدم، قوندم
آلدق، قالدق، صالدق، بولدق، طویدق، قوندق
آلدر، قالدر، صالدر، بولدر، طویدر، قوندر
آلدی، قالدی، صالدی، بولدی، طویدی، قوندی

الدی، قردی، قزدی، تزدی، صردی، صزدی
ترلدی، تزلدی، قرلدی، قزقدی، طرشدی
ترلدم، تزلدم، قرلدم، قزقدم، طرشدم
ارغز، قرغز، فزدر، صزغر، دلدل، قزغانچ
آست، راست، دوست، پوست، درست، ھورت

آق جب ۞ چن سوز ۞ آق تش ۞ قارا طش ۞
نق قایش ۞ طازا قامش ۞ صووق قش ۞ شق اورن ۞
اوقی بل ۞ یازا بل ۞ بر یل ۞ طوغز ای ۞ قرق بالا ۞
قزق سوز ۞ قارا قل ۞ اور تل ۞ ابز اغای ۞
آبز طوتای ۞ زور طابن ۞ آق صابن ۞ زور بالق ۞
یووان قامل ۞ باقر قازان ۞ طامرلی اغاچ ۞

Национальная библиотека
имени Ахмет-Заки Валиди

اورتا حرفلر.

ـبـ	ـيـ	ـپـ	ـنـ	ـتـ	ـطـ	ـجـ
ـچـ	ـشـ	ـسـ	ـصـ	ـغـ	ـقـ	ـلـ
ـمـ	ـد	ـو	ـر	ـز	ـؤ	*

چـبـش، چـبـن، سـبـر، صـپـر، طـنـچ، طـنـق
صـنـق، پـشـر، تـشـم، طـشـم، چـغـر، طـغـز
بـلـم، تـلـم، طـلـم، قـمـز، بـتـر، سـؤر
آشمز، باشمز، آتـمـز، او يـمـز، بو يـمـز، قو يـمـز
اشـمـز، تشـمـز، طشـمـز، اچـمـز، انـمـز، تـلـمز
بـلـطر، بلْبلْ، چپْچق، چلْبر، قلْچق، قچْقر، قسْمر

بـتـرو، سـبـرو، پـشـرو، طـغـلـو، قسـلـو
بـتـرْدم، سـبـرْدم، پـشـرْدم، طـغـلْـدم، قسـلْـدم
بطْبلْدق، قـچْقـردق، اچْـقـنْـدق، صـنْـدرْدق
آچْقچ، باسْقچ، آشْلق، باشْلق، قاپْچق، طاپْقر
آلْما، صالْما، چالْما، آلْماس، صالْماس، چالْماس
بايْتاق، صايْغاق، طايْغاق، شاقْماق، شالْفان، طالْقان

آلْغان، قالْغان، صالْغان، آتْقان، صاتْقان، آچْقان
اَلْمش، صالْمش، چالْمش، آتْمش، صاتْمش، آچْمش
آتلْغان، صاتلْغان، آچلْغان، آتلْمش، صاتلْمش، آچلْمش
آتْدم، صاتْدم، آچْدم، اوتْدم، سوتْدم، قوشْدم
آتْدی، صاتْدی، آچْدی، اوتْدی، سوتْدی، قوشْدی
طولْقن، صالْقن، يالْقن، طانْسق، قولْطق، قورْقنچ

آلْغانْدر، قالْغانْدر، آلْغانْمن، قالْغانْمن
آلْغانْمز، قالْغانْمز، آلْغانْسز، قالْغانْسز
بز آلْغانْمز ۞ آلْغانْمز يوق ۞ بارْغانْمز يوق ۞
بز بولْغانْمز ۞ بولْغانْمز بارْ ۞ قوشْقانْمز بارْ ۞

آق چبش ۞ قارا چبن ۞ طنق صو ۞ صنق طاياق ۞
طنچ اول ۞ آش پشرو ۞ اش بترو ۞ اورام سبرو ۞
طغز اورن ۞ زور چغر ۞ چغن آت ۞ آرق صغر ۞
بر طلم ۞ دورت تلم ۞ طازا قلچ ۞ آچی قمز ۞
بلطوغی يل ۞ يووان چلبر ۞ چپچق بالاسی ۞

آشغچ بولدی ۞ آشلق اوسدی ۞ قاپچق طولدی ۞
قاتی قچقرما ۞ شاقماق اويناما ۞ شالقان آشاما ۞
دكان آچلغان ۞ آلوچی طولغان ۞ مال صاتلغان ۞

ه (اۆست ئەسی، های رسمیه)

بـه	یـه	پـه	نـه	تـه	طـه	جـه
چـه	شـه	سـه	صـه	غـه	قـه	لـه
مـه	ده	وه	ره	زه	ئـه	*

بهبه، یهنه، نهنه، جهیه، ئهنه، ئهچه، چهچه
بوله، توبه، سونه، سوته، توره، توزه، اوره
مایه، سایه، دایه، وایه، ساره، زاده، دانه
توبهده، تولهمه، تولهسه، تولهشه، بورهنه، چومهله
تولهمی، توشهمی، اوتهمی، اوتهلی، توبهلی، توبهسی

بهر، بهز، تهم، یهم، دهم، دهش، تهن
چهی، جهی، چهچ، شهل، ئهی، ئهز، ئهچ
بردم بروم، تلهش، الهم، اچهم، ئهرهم، بهرهن
توبهن، بوتهن، توشهم، توتهل، توزهر، اوسهر
تولهمهسه، توشهمهسه، توبهلهمه، تولهشهمه
پهرهمهچ، بهلهبهی، توبهتهی، توتهرهم
ئهلی، تهلله، مهلله، سهلله، تهرته، تهرهزه

ي (اورتا اى)

بيـ	ييـ	پيـ	نيـ	تيـ	طيـ	جيـ
چيـ	شيـ	سيـ	صيـ	غيـ	قيـ	ليـ
ميـ	ديـ	ويـ	ريـ	زيـ	ايـ	⁂

بيت ، بير ، بيز ، بيش ، يير ، ييل ، پير
پيش ، تير ، تيز ، تيش ، تين ، طين ، جيل
جيم ، جير ، جيز ، چيت ، چير ، سين ، سيز
مين ، ميچ ، ديب ، دين ، ديم ، وير ، زير
ايت ، ايش ، ايس ، ايل ، ايم ، اير ، ايز

ـيمى ، تيمى ، طيمى ، بيزى ، بيلى ، قينى ، صيلى
مينى ، سينى ، تيلى ، ايدى ، ديدى ، تيدى ، طيدى
بيره ، بيزه ، تيبه ، تيشه ، سيبه ، سيزه ، ييته
اينه ، ايته ، ايسه ، ايشه ، ايله ، ايزه ، اييه
ميلەش ، چيرەم ، چيتەن ، تيرەن ، ايسەن ، اييەر
تييو ، طييو ، صييو ، قييو ، جييو ، اييو ، بييو
تيين ، تييش ، جيين ، صيير ، قييق ، مييق
تيدم ، طيدم ، صيدم ، ايدم ، مينم ، جيلم
بلْميمز ، بلْميسز ، قلْميمز ، قلْميسز ❀

ۇ (اۇتۇر واوى)

بۇ	يۇ	پۇ	نۇ	تۇ	طۇ	جۇ
چۇ	شۇ	سۇ	صۇ	غۇ	قۇ	لۇ
مۇ	دۇ	وۇ	رۇ	زۇ	اۇ	*

يۇر، تۇر، طۇر، تۇز، طۇز، تۇى، طۇى
تۇن، تۇس، يۇن، سۇى، سۇت، سۇر، سۇز
قۇش، قۇل، قۇم، اۇى، اۇچ، اۇر، اۇز
بۇتۇن، تۇتۇن، بۇرۇن، بۇرۇچ، چۇقۇر
تۇيۇن، اۇلۇش، اۇچۇن، اۇزۇن، بۇلۇط

مۇنه، بۇله، يۇزه، تۇشه، تۇره، تۇيه، اۇمه، اۇزه
بۇرا، بۇزا، يۇتا، طۇرا، صۇرا، قۇيا، اۇيا
يۇرى، بۇتى، تۇزى، اۇشى، صۇرى، قۇرى
تۇرلى، تۇسلى، طۇزلى، قۇملى، سۇتلى
قۇغن، طۇتقن، طۇزلق، اۇرلق، اۇرچق
طانۇ، طاشۇ، اوقۇ، طوقۇ، آرچۇ، بۇرچۇ
بۇرغان، بۇزغان، قارلۇغاچ، قارلۇغان
تۇيهدم، سۇيهدم، تۇشندم، طۇتندم، قۇتلدم
بلۇر، بلۇب، بلسۇن، آلۇر، آلۇب، آلسۇن

حرفلرنڭ سيگز تورلی طاوش ايله اوقولولری:

بـ	بْ	با	بی	بو	به	بيـ	بوُ
يـ	یْ	يا	يی	يو	يه	يیـ	يوُ
پـ	پْ	پا	پی	پو	په	پيـ	پوُ
نـ	نْ	نا	نی	نو	نه	نيـ	نوُ
تـ	تْ	تا	تی	تو	ته	تيـ	توُ
ط	طْ	طا	طی	طو	طه	طيـ	طوُ
جـ	جْ	جا	جی	جو	جه	جيـ	جوُ
چـ	چْ	چا	چی	چو	چه	چيـ	چوُ
شـ	شْ	شا	شی	شو	شه	شيـ	شوُ
سـ	سْ	سا	سی	سو	سه	سيـ	سوُ
صـ	صْ	صا	صی	صو	صه	صيـ	صوُ
غـ	غْ	غا	غی	غو	غه	غيـ	غوُ
قـ	قْ	قا	قی	قو	قه	قيـ	قوُ
لـ	لْ	لا	لی	لو	له	ليـ	لوُ
مـ	مْ	ما	می	مو	مه	ميـ	موُ
د	دْ	دا	دی	دو	ده	ديـ	دوُ
و	وْ	وا	وی	وو	وه	ويـ	ووُ
ر	رْ	را	ری	رو	ره	ريـ	روُ
ز	زْ	زا	زی	زو	زه	زيـ	زوُ
ا	ءْ	آ	ای	او	ئه	ايـ	اوُ

(ى) كوبسچه اوزون تراق ايتوب مد ايله (ـ) مدسز ايتوب اوقولور. اوقولولرنده آيرما كوب بولماسه ده يازلولرنده باردر. بو بيتدهگى حرفلرنى بالالرغه توزلبچه املا قيلدرورغه كيرهك.

ک، ک، ک. (کا، کی، کو)

کور، کوز، کون، کول، کوچ، کوک، موک
کۆر، کۆز، کۆن، کۆل، کۆچ، یۆک، جۆک
کیل، کیت، کیچ، کیس، کیم، نیک، تیک
کیله، کیته، کیچه، کیسه، کوره، کوچه، یوکه
کیلم، کیتم، کیبت، کیم، کیین، کییز، کییک
کیرەک، زیرەک، سیرەک، ایلەک، چیلەک
بلەک، تلەک، چەچەک، سەنەک، کوبەلەک
ایتک، چیتک، کۆلکی، تۆلکی، کومر، کوپر
بۆرکت، بۆرتک، اۆرلک، کۆرلک، بۆتنک

ک، ك

کیرەك، کیسەك، کوسەك، کۆرەك

گ، گ، گ. (گا، گی، گو)

گاه، آگاه. اوگی، موگی، توگل، اوگز، اوگت
ایگز، تیگز، نیگز، سیگز، سۆلگی، کۆزگی
ایگو، جیگو، چیگو، ایگه. جیگه، چیگه
گناه، گواه، یۆگەن، تۆگەن، بیزگەك، ایمگەك
بلگان، کورگان، بلگاچ، کورگاچ، کوگەرگان

ڭ ، ڭ ، ڭ

آڭ ، طاڭ ، اوڭ ، طوڭ . صوڭ ، مۇڭ
آتاڭ ، باباڭ ، آغاڭ ، اوقاڭ ، صوماڭ
آتاڭز ، باباڭز ، آغاڭز ، اوقاڭز ، صوماڭز
آڭلی ، طڭلی ، اوڭمی ، طوڭمی ، اوڭدی
اوڭغای ، یاڭغاق ، آڭغرا ، یاڭغش ، یاڭغر
اوڭا ، طوڭا ، شوڭا ، بوڭا ، آڭا ، سیڭا ، میڭا

ایڭ ، تیڭ ، کیڭ ، بلڭز ، کورڭز ، کیلڭز ، کیتڭز
ایڭدی ، شیڭدی ، ایڭلەدی ، کوڭل ، بیڭل
مەڭگی ، جیڭگی ، جیڭدی ، جیڭلدی ، کوڭللی

خ ، خ ، خ (خا ، خی ، خو)

خدای ، خان ، آخون ، یاخشی ، خوش ، آخ ، واخ

ه ، ه ، ه ، ه (ها ، هی ، هو)

هادی ، شاهی ، ماهی ، هارون ، هامان ، آه ، واه

ف ، ف ، ف (فا ، فی ، فو)

فاش ، فال ، فیل ، فین ، کوفی ، صوفی ، فانار

ژ ، ۋ

آژدها ، سازین ، ۋاگون ، ۋولۇست

عربی حرکه‌لر: اُوِسْتْ، آسْتْ، اُوتُورْ.

صوشلری: ئه   اِ   اُ

اَ اِ اُ	بَ بِ بُ	پَ پِ پُ	تَ تِ تُ
جَ جِ جُ	چَ چِ چُ	خَ خِ خُ	دَ دِ دُ
رَ رِ رُ	زَ زِ زُ	سَ سِ سُ	شَ شِ شُ
غَ غِ غُ	فَ فِ فُ	قَ قِ قُ	کَ کِ کُ
گَ گِ گُ	لَ لِ لُ	مَ مِ مُ	نَ نِ نُ
وَ وِ وُ	هَ هِ هُ	يَ يِ يُ	ۋَ ۋِ ۋُ
	طَ طِ طُ	صَ صِ صُ	

مَنْ ، کَمْ ، هَمْ ، هَرْ ، دَنْ ، لَرْ ، مَكْ ، چَكْ

اِنْ ، مِنْ ، زِدْ ، جِنْ ، شِكْ ، سِرْ ، بِرْ ، مِلْ

قُلْ ، دُمْ ، صُمْ ، قُمْ ، قُزْ ، زُرْ ، دُرْ ، طُفْ

عربی حرکه‌لر و عربی حرفلر تۆرکیده یوق حکمده اسه‌لرده، تۆرکیگه آلمش عربی سوزلرده کوب استعمال ایدلدکلریدن الفبای تۆرکیده کوسترلمکلری لازمدر. بونلری ،االرنك حاضرکه بلولری لازم توگلد. یاتسماسلق قدر کورۆب کیتواریگه ضروردر، حروف وحرکات عربیه‌نی مکمل صورتده بلدرو اۆچۆن منفدبلرگه معلم ثانی‌اسولی‌الفبای عربی مجموعه‌سینی اوقوتمق تییشلیدر. مذکور الفبای‌عربیله حروف، وحرکات عربیه‌تفریجا بیلگ‌سهل‌اسلوب‌ایله ترتیب‌ایدلمشلردر.

اَدَبْ، اَمَلْ، سَبَقْ، قَلَمْ، خَبَرْ، سَفَرْ، اَگَرْ، مَگَرْ
خَيْرْ، غَيْرْ، سَيْرْ، مَيْلْ، فِكْرْ، رِزْقْ، نِصْفْ، بِئْرْ
سَلَامْ، كَلَامْ، جَلَالْ، جَمَالْ، كَمَالْ، قَرَارْ، هَلَاكْ، اَمَانْ
مُرَادْ، فُرَاتْ، غُلَامْ، دُخَانْ، كِتَابْ، اِمَامْ، زِيَانْ، جِهَانْ

مَكْتَبْ، دَفْتَرْ، زَيْنَبْ، مَرْيَمْ، سُرُورْ، گَوْهَرْ
مَسْجِدْ، مَجْلِسْ، مَغْرِبْ، مَشْرِقْ، مَنْزِلْ، مَصْرِفْ
مُؤْمِنْ، مُسْلِمْ، مُمْكِنْ، مُشْكِلْ، مُجْتَهِدْ، مُشْتَهِرْ
اِسْلَامْ، اِخْلَاصْ، اِجْتِهَادْ، اِلْتِفَاتْ، اِدَارَه، اِرَادَه

قَادِرْ، صَادِقْ، مَالِكْ، سَالِمْ، شَاكِرْ، قَاسِمْ، شَامِلْ
قَدِيرْ، صَدِيقْ، مَلِيكْ، سَلِيمْ، شَرِيفْ، كَرِيمْ، كَبِيرْ
تَقْدِيرْ، تَصْدِيقْ، تَمْلِيكْ، تَسْلِيمْ، تَشْرِيفْ، تَكْرِيمْ، تَكْبِيرْ
اِيمَانْ، مِيزَانْ، مُرِيدْ، تَوَارِيخْ، صَابِرِينْ، مُسْلِمِينْ

	عربى حرفلر:
ح ، حَ حِ حُ :	حَكِيمْ، حَلِيمْ، حَمِيدْ، حَسَنْ، حُسَيْنْ
ع ، عَ عِ عُ :	عَلِيمْ، عَزِيزْ، عَالِمْ، عَارِفْ، عِرْفَانْ
ث ، ثَ ثِ ثُ :	ثَابِتْ، حَارِثْ، عُثْمَانْ، كُلْثُومْ، ثَوَابْ
ذ ، ذَ ذِ ذُ :	ذَاكِرْ، كَاذِبْ، نَذِيرْ، رَذِيلْ، ذَلِيلْ
ظ ، ظَ ظِ ظُ :	ظَاهِرْ، نَاظِرْ، ظَالِمْ، ظَرِيفْ، نَظِيفْ
ض ، ضَ ضِ ضُ :	حَاضِرْ، فَاضِلْ، فَيْضْ، ضِيَاءْ، رِضَاءْ

املا قاعده‌لرینه اشاره:
تۆرکیچه مشهور واق سوزلرنڭ یازلولری:

مَكْ ، مَقْ : بلمك ،کورمك، آلمق، صاتمق

چَكْ ، چَقْ : بله‌چك ،کوره‌چك، آلاچق، صاتاچق

مَسْ ، ماس : بلمس، کورمس، آلماس ، صاتماس

سه ، (سا) : بلسه ، کورسه ، آلسه ، صاتسه

لرْ ، (لار) : کملر ، کشیلر ، بالالر ، آغالر

دَنْ ، (دان) : کمدن، کشیدن، قایدن، قالادن

ده ، (دا) : قایده ، قالاده ، اچده ، طشده

گه، غه، که، قه: کیرته گه ، قوُیماغه ، اچکه ، طشقه

گان، گاچ، کان، کاچ: بلگان، بلگاچ، بتکان، بتکاچ

غان، غاچ، قان، قاچ: آلغان، آلغاچ، صاتقان، صاتقاچ

ده‌ش ، داش: اسمده‌ش، ایبده‌ش، آتداش، یولداش

ره‌ك ، راق : کوبره‌ك، کیمره‌ك ، آزراق، آرتغراق

گانچی ، غانچی: کیلگانچی، کیتکانچی، آلغانچی

چه ، میچی : مینمچه، سینگچه، بلمیچی، کورمیچی

که = کی : تاکه، یاکه، کاشکه، گویاکه، بلکه

تۆرلی سوزلر.

آتا، آنا، بابا، ئەبی، اوغل، قز، بالا، طوغان، قارداش، آغا، انی، طوتا، سنگل، ایر، خاتون، قارت، قارچق، یگت، یەش، آبی، آبزی، آبزاغای، آبزتای، آپا، بانو، بیکە، خانم، طوتاش، ارو، پادشاه، خان، شاه، پاشا، بیك، میرزا، طارخان، تورە، بای، آغا، دوست، دشمان، کورشی، قوناق.

جان، تەن، صان، باش، موین، بیلکە، چەچ، قاش، میق، صاقال، یوز، بیت، ماکلای، یاکغاق، قولاق، کوز، کرفك، بورون، آوز، ایرن، تش، تل، ایەك، قول، بلەك، ترسەك، اوچ، بلەزك، بارماق، آرقا، قابرغا، آیاق، تز، بالطر، طوبق، اوکچە، می، یورەك، باور، اوپکە، بوغاز، ایت، سویەك، طامر.

کییم، کولمەك، بیشمەت، طون، کازاکی، کامزول، چیکمەن، چاپان، جیلەن، بیلباو، بورکەنچك، یاولق، آلیابقچ، جیلك، ایتەك، کسە، تویمە، یزوك، بلەزك، آلقا، چالما، بورك، فەس، کەلەپوش، طاقیا، اویوق، ایتك، چیتك، کەوش، باشماق، کالوش، بیيەلەی، باشلق.

جانوار، دویە، بوتا، آت، طای، ایشەك، صیر، بزاو، قوی، صارق قوزی، کەجە، مایمول، فیل، آرسلان، یولبارس، آیو، بوری، تولکی، مەچی، قویان، ئەرلەن، بالق، یلان، چایان.

قۇش، طاوۇس، طوطی، ئەتەچ، طاوۇق، چبش، اوردەك،
قاز، كوركە، بۇركت، قارغا، چەوكە، صايسقان، قارچغا،
كوگەرچن، طرنا، صاندوغاچ، قارلۇغاچ، چپچق، يارقانات،
چيكرتكە، اورمەكوچ، قرمسقا، چبن، طارافان.

دنيا، ييىر، كوك، يۇلدز، قۇياش، آى، بۇلۇط،
ياڭغر، قار، بۇز، قراو، چق، صو، ديڭز، كول،
چيشمە، قۇيۇ، يالغا، كوپر، يول، قالا، آول،
اورام، بازار، كيبت، مَناره، مَسْجد، مَدْرَسه، مَكْتَبْ.

قاپقا، قۇيما، باغانا، ايشك، تەرەزە، بولمە، توبە،
توشەم، ديوار، طاقتا، سەكى، ايدەن، اۇستەل، اورندق،
اشكاف، يۇرط، اۇى، چاتر، كييز، چپتا، پالاس،
كۇرپە، توشەك، مندەر، يورغان، چبنلك، پەردە، سۇلگى.

ميچ، اوچاق، چراغ، فانار، قازان، چيلەك، قۇمغان،
چولمەك، لەگان، ششە، صاوت، طاباق، آش، چەى،
كوفى، ايكمدك، كومەچ، بەلش، لەوەش، شولپا، طۇقماچ،
صالما، چومار، سركە، طۇز، بۇرچ، بال، شيكەر، شِربَتْ.

قر، باسو، باقچا، گل، چەچەك، اولەن، يافراق،
آغاچ، اورمان، ايمەن، نارات، چرشى، قاين،
طال، اوساق، ميلەش، شمرط، زيرك، سەرو،
آرتش، اۇرەڭگى، قاراما، قوواق، قامش، پچەن.

ییمش ، آلما ، آرمود ، آیوا ، آنار ، لیمون ،
ئەپیلسین ، اینجیر ، اوُروُك ، خرما ، اوُزم ، جیلەك ،
چییە ، قارلوُغان ، قاون ، قاربوُز ، قاباق ، قییار ، طرما ،
شالقان ، صوغان ، صارمساق ، بەرەگگی ، بوُغدای ، آرپا ،
آرش ، صوُلی ، بوُرچاق ، یاسماق ، جیتن ، کیندر ،
طاری ، دوُگی ، اوُرلق ، اوُن ، قامر ، یارما .

مال ، آقچا ، آلتوُن ، کوُموُش ، باقر ، جیز ، تیمر ،
چوین ، قوُروُج ، قورغاشن ، کوکرت ، کومر ، کوُل ،
اوطوُن ، توُتوُن ، آخاق ، گەرەبە ، فیرەزە ، پیالا ، بالچق ،
طوفراق ، طوزان ، قوُم ، طاش ، طاو ، ییر .

یوغاری ، توبەن ، اوُست ، آست ، اوك ، صول ، آل ،
آرت ، تور ، یان ، بوگوُن ، کیچە ، ایرتەگە ، کیچ ،
ایرتە ، الك ، صوك ، کوُندز ، بویل ، بلطر ، یل .

یاخشی ، یامان ، بای ، یارلی ، اوتکن ، یوواش ، طرش ،
ایزگی ، اوصال ، زیرەك ، آگغرا ، ماتور ، یەمسز ،
سیمز ، آرق ، آورو ، صاو ، کوُچلی ، کوُچسز ، ییتز ،
ایرنچەك ، طوغری ، یالغانچی ، جومارد ، صاران ، اسپای .

یاگا ، ایسکی ، زور ، کچکنە ، آور ، ییگل ، قاتی ،
یوُموُشاق ، قالوُن ، یوقا ، یووان ، نچکە ، اوُزوُن ، قسقا ،
بییك ، تەبەنەك ، کیك ، طار ، ایری ، واق ، شما ،

قترشی، طوری، که‌کری، یلی، صووق، یۇمری، یاتسی، قویی، صییق، قۇری، یووش، آرو، شاخشی، یاقتی، قاراڭغی، آسات، چیتن، چن، یالغان، آق، قارا.

پیتربورغ، مه‌سکه‌و، نیژنی، قَزان، سمبر، صامار، صاراتاو، آستراخان، اوفا، اورینبورغ، طورغای، جایق، آلماتی، سیمی، طوم، تۇمه‌ن، طوبل، طرویسکی، قزلیار، طارا، چیستای، کیرمان، بخارا، سَمَرْقَنْدْ، طاشکَنْدْ، خوقَنْدْ، خیوه، قاشغار، چۇگه‌چه‌ك، قۇلجا، یارکَنْدْ، ایستانبول.

بر، ایکی، اۇچ، دورت، بیش، آلتی، ییدی، سیگز، طوغز، اون، اون بر، اون ایکی، اون اۇچ، اون دورت، اون بیش، اون آلتی، اون ییدی، اون سیگز، اون طوغز، یگرمی، اوتۇز، قرق، ایللی، آلتمش، ییتمش، سیکسان، طوقسان، یۇز، مڭ، اون مڭ، یۇز مڭ، میلیون، میلیارد.

بلمك، کرمك، الـمك،	قرمق، قلمق، چقمق،
بۇرمك، تۇرمك، یۇرمك،	بۇره‌مق، طۇرمق، اۇرمق،
بولمك، اولمك، کورمك،	بولمق، طولمق، قوشمق،
بیرمك، کیلمك، کیتمك،	بارمق، آلمق، صاتمق،
بیزه‌مك، بیله‌مك، ایله‌مك،	اشامق، قارامق، صانامق،
به‌رمك، تله‌مك، اشله‌مك،	اوقۇمق، اوینامق، طرشمق.

قوشما سوزلر:

بر کشی ، ایکی بالا، اوُچ شاگر ، دورت کِتاب، بیش قَلمْ، آلتی دَفْتَر، ییدی سوز، سیگز یول، طوغز بیت، اون دَرس، یگرمی تەولك، اوتوُز کوُن، اوُچ آتنا، ایللی یل، بر آی، گل باقچاسی، آغاج یافراغی، گل چەچەگی، آشلق باسووی، پچەن بوُلوُنی، نارات اورمانی، اورمان یولی، قاین آغاچی، مَسجِد مَنارەسی، مَدرَسه اورامی، مکتب باقچاسی، باقچا قوُیماسی، قوُیما باغاناسی، یازو قاراسی، قارا صاوتی، یازو کاغدی، کاغد طارتماسی، یازو دَفْتَری، کوچرگچ دفتری، خلفه یازووی.

سَبَق وَقتی، یازو وَقتی، آش وَقتی، چەی وَقتی، ناماز وَقتی، ایرته نامازی، اوُیله نامازی، ایکندی ناماری، آخشام نامازی، یەستو نامازی، آدَم بالاسی، خدای بَندەسی، سَبَقْ بالاسی، مَکتَب شاگردی، مَکتَب خَلفەسی، خَلفه بولمەسی، قالا اورامی، اورام قاپقاسی، قاپقا باغاناسی، اوُی آلدی، ایشك آلدی، اوُی ایشگی، تەرەزەقاپقاچی، ایشك طوُتقاسی، بولمه ایشگی، کتاب بولمەسی،

اَدبلی بالا، زیرەك بالا، شاگرد بالا، یاخشی بالا، اوقوُغان کشی، یاخشی کشی، ایزگی کشی طوغری کشی، جومارد کشی، خلقلی کشی، بای کشی، عالِم کشی، اوتکن کشی، اَدبسز بالا، آغرا بالا، نادان بالا، ناچار بالا، نادان کشی، یامان کشی، ناچار کشی، اوسال کشی، صاران کشی، ئەشەکی کشی، اۇلۇ کشی، کچکنه بالا، اوتکن بالا، کوندەم بالا، قارشی بالا.

زور مَکتَب، کچکنه مَکتَب، قامش قَلَم، تیمر قلم، آق کاغد، صاری کاغد، یەشل کاغد، ماتوز یازو، ناچار یازو، زور قالا، کچکنه آول، کیكْ اورام، طار کوپر، آغم صو، صووق صو، صالقن چیشمه، زور مَسجد، بییك مَناره، اۇلۇ مَدرَسه، کچکنه مَکتَب، دەو ایشك، بەلەکەی تەرەزە، اۇزۇن قَلَم، قسقا کارانداش، بییك یوُرط، تەبەنەك اوُی، کیكْ چارلاق، دەو اوُی.

ایرته طوُردم، بیتمنی یودم، چەی اچدم، مکتب که باردم، سَبَق اوقوُدم، یازو یازدم، اوُیگه قایتدم، آش آشادم، باقچاغه چقدم، آلما آشادم، مَسجدکه باردم، ناماز اوقوُدم، آش آشیمز، چەی اچەمز، سبق اوقیمز، یازو یازامز، کشیلر سوُیلەشەلر، جانوارلر یوُریلر، آتلر

چابالر ❀ قۇشلر اۇچالر ❀ بالقلر يۈزەلر ❀
بالالر اوينيلر ❀ اۇيدە طۇرالر ❀ اورامدە يۇربلر ❀
بازاردە صاتالر ❀ ايگن ايگەلر ❀ اشلق چەچەلر ❀
كۇلتە اورالر ❀ يجەن چابالر ❀ كتاب اوقيالر ❀
يازو يازالر ❀ ناماز اوقيلر ❀ كَيم كيەلر ❀
باقچاغە كرەلر ❀ چەچەك جيالر ❀

صاندوغاچ صايرى ❀ كوگەرچن گۇرلى ❀ ئەتەچ
قچقرا ❀ صو اغا ❀ طامچى طاما ❀ يل ايسە ❀
ياڭغر ياوا ❀ كوك كوكرى ❀ يەشن يەشنى ❀
بۇلۇطلر يۇرى ❀ يۇلدزلر كورندى ❀ آى
قالقدى ❀ طاڭ آتدى ❀ قۇياش چقدى ❀ كۇندز
بولدى ❀ دنيا ياقتردى ❀ قازان قاينى ❀ صاماور
شاولى ❀ سبق اوقى ❀ يازو يازا ❀ دين اۇيرەنە ❀
اَدَبلى بولا ❀ اوتكن بولا زيرەك بولا ❀ باكلى بولا ❀
ايزگى بولا ❀ بازارغە بارا ❀ صاتو صاتا ❀ مال بيرە ❀
آقچە آلا ❀ طابش ايتە ❀ باى بولا ❀ جومارد بولا ❀

ياخشى بالا سَبَق اوقى ❀ ناچار بالا اوين
اوينى ❀ سبق اوقوغان بالا اَدَبلى بولا ❀ سبق
اوقوماغان بالا ادبسز بولا ❀ سبق اوقوغان بالا
اوتكن بولا ❀ سبق اوقوماغان بالا اڭغرا بولا ❀
سبق اوقى طورغان بالاغە شاگرد ديلر ❀

اوقومی یورگان بالاغه اورام بالاسی دیلر ❁ شاگرد بالا اوتکن بولا ❁ اورام بالاسی نادان بولا ❁ شاگرد بالا اَدَبلی بولا ❁ اورام بالاسی اَدَبسز بولا ❁ اوقوغان کشی بلکلی بولا ❁ اوقوماغان کشی نادان بولا ❁ بلکلی کشی بای بولا ❁ نادان کشی یارلی بولا ❁ اولو بولغاچ یاخشی بولاسی بالا یاش چاغنده اَدَبلی بولا ❁ اولو بولغاچ یامان بولاسی بالا، یاش چاغنده اَدَبسز بولا ❁

شاگردلرنك سوزلری:

بز شاگرد بالالرمز ❁ هَر برمز سَبَق اوقیمز ❁ هَر کون ایرته طورامز ❁ طورغاچ ده، یوونامز، ناماز اوقیمز، بر آز چه‌ی اچه‌مز ❁ چه‌یدن صوڭ مَکتَبکه بارامز ❁ مَکتَبکه کرگاچ اورنلرمزغه اوطورامز ❁ بوقچالرمزدن کتابلرمزنی آلوب اوقی باشلیمز ❁ مکتبده هَر وَقت اَدَب بله گنه اوطورامز ❁ هیچ سویله‌شمیمز، کولشمیمز، اوینامیمز، قچقرشمیمز، صوغشمیمز ❁ هامان کتابلرمزنی اوقوب، یازولرمزنی یازوب اوطورامز ❁

مکتبده بزگه خَلفه سبق اوقوتا، یازو یازدرا، اَدَبکه اویره‌ته ❁ بز خَلفه‌نك سوزلرن طڭلاب اوطورامز ❁ خَلفه صوراغان سوزگه جَواب بیره‌مز ❁ سبق بلگان بالانی خَلفه بیك یاراتا؛ بلمه‌گان

بالانی برده یاراتمی * بلورگه طرشماغان بالاغه بیك آچولانا * سبق اوقومی یورگان بالانی بیك اورشا * سبق وقتنده مکتبکه کیلمی قالغان بالانی بر بولمه‌گه یابوب قویا * سبقنی طرشوب اوقوغان بالانی بیك ماقتی *

بز یگری بالا شریك بولوب اوقیمز * هر برمز بیك طرشامز * هر کون مکتبکه بارامز * هیچ برکون بارمی قالمیمز * مکتبکه بارغانده‌ده، قایتقانده‌ده، هامان ادب بله یوریمز * هیچ ادبسزلك قیلمیمز * اورامده‌اوچراغان کشیلرگه سلام بیره‌مز * اورام بالالری بله هیچ اوینامیمز * بزنك شریکلر هر برسی بر تیگز توگل * قایسیمز سبقنی بیك تیز بله‌مز، قایسیمز بیك تیز بله آلمیمز * بلگانلرمز بلمگانلرمزگه اویره‌ته‌مز * بز شریکلرمزنك هر برسن بیك دوست کوره‌مز * همه‌مز بر طوغان کوك بر برمزنی یاراتامز * بر برمزگه دشمانلانوب یوره‌میمز * بز همه‌مز بر آتا همبر آنا بالالری کوك بر برمزگه قاراندا شلرمز *

بز اوقوغان سبقلرمزنك همه‌سن ایسمزده طوتامز * هیچ اونوتماسقه طرشامز * اونوتلغان سبقمزنی قایتوب اوقوب قاریمز * یاکغادن

اوقوغاچ همه سی ایسمزگه توشه * هر سبقنی قات قات اوقیمز * هر بر سوزنی آڭلاب اوقیمز * هیچ بر سوزنی اڭلامی قالماسقه طرشامز * بر سوزنی اڭلاماسدق، آنی خلفه‌دن صوریمز * خلفه هر سوزنی یاخشیلاب آڭلاتا * بزگه خلفه کوب سوزلر سویلی * بزنی بیك اوگوتلی * بزگه یاخشی بولورغه هم اَدَبْلی بولورغه قوشا * خلفه سویله‌گان سوزلرنڭ همه‌سن طڭلیمز * آنڭ اوگوتلرن طوتارغه طرشامز * خلفه، نی قلورغه قوشسه، شونی قلامز * اول قلماسقه قوشقان اشلرنی هیچ قلمیمز * بزنڭ بیك، اَدَبْلی هم یاخشی بولاسیمز کیله * (الله تعالی) هر برمزنی اَدَبلی و یاخشی کشیلردن قیلسه ایدی * آمین *

مکتبدن قایتقاچ اویده آشیمز * اشدن صولڭ اَدَبلی دوستلرمز ایله آزغنه اوینیمز * نادان بالالر کوك کوب اوینامیمز * اوین بله وقتمزنی بوش اوتکه‌رمیمز * بزنڭ هیچ اوینده کوڭلمز یوق * بار کوڭلمز سبق اوقوده هم اَدَب اویره‌نوده * اویمزده هامان کتابلر قاراب، یازولر یازوب اوطورامز * بزنڭ اویده

توُرلی کِتابلر بار ۞ سبقمزنی بلگاچ هامان شول کِتابلرنی قاراب اوقوُب اوطوُرامز ۞ بز ایندی هربر یازونی اوقی آلامز ۞ کِتابلردهغی سوزلرنیده آکْلیمز ۞ هَربر سوزنی یازابلهمز ۞ هَر حَرفنی درست یازامز ۞ هَربَر سوزنیده درست یازارغه طرشامز ۞ یاکْغش یازودن صاقلانامز ۞

سَبَقنی طرشوُب اوقوغان اوُچوُن، بزنی آتا آنالرمز بیك یاراتالر ۞ بزنی بلکلی بولوُردیب اویلاب بیك سوُیوُنهلر ۞ قووانوُب بزگه خَیر دعا قلالر ۞ بزنی بیك یاراتوُب تَربیه قلالر ۞ بز اوزمزده آلارنی بیك یاراتامز ۞ آلارنکْ هر بر یوُموُشلرن طکْلیمز ۞ نی اش قوشسهلر، شونی اشلیمز ۞ قلما دیگان اشلرن هیچ قلمیمز ۞ آلارغه قارشی هیچ یامان سوز ئهیتمیمز ۞ هَر وَقت کوکْلمز ایله آلارغه خدمَتْ ایتهمز ۞ آلارنی چن کوکْلمز بلهیاقن کورهمز ۞ هَر وَقتده آلارنکْ خَیر دعالرن آلوُرغه طرشامز ۞ الله تعالی هَر قایومزغه خَیرلی عمرلر بیرسه ایدی ۞ آمین ۞

مَكْتَب

مَكتَب بيلك ياخشي ييردر ❁ مَكتَبده بالالر سَبَق اوقيلر ، يازو يازالر ، دينگه ، اَدَبكه اوُيرەنەلر ❁ مَكتَبده یاش شاگردلرگنه اوقیلر ❁ زور شاگردلر مَدرَسەده اوقيلر ❁ شاگردلر مَكتَبكه بارغانده هيچ شايارميلر ، اورام بالالري كوك اويناب يوُرميلر ❁ اُولوُ كشيلر كوك اَدَب بلەگنه بارالر ❁ مَكتَبكه كرگاچ قچقروُب سَلام بيرەلر ❁ كيملرن صالوُب قويالر ❁ آقرنغنه اورنلرينه باروُب اوطوُرالر ❁ بوُقچالرندن كتابلرن آلالر ، دَفْتَرلرن قاريلر ❁ يااوقوُب يايازوُب اوطوُرالر ❁

مَكتَبكه خلفەلري كرگانده ، هَر قايوسي آيق اوره طوُرالر ❁ خَلفەلري سَلام بيرگاچ ، آنكَ سَلامن قايتارالر ❁ خَلفەلري اوطوُرغانچي آياقلرينه باسوُب طوُرالر ❁ مَكتَب اچنده هامان ادب بلەگنه اوطوُرالر ❁ هيچ شايارميلر ، قچقرميلر ، صوغشميلر ، سوُيلەشميلر ، كوُلشميلر ❁ هامان ، يااوقوُب اوطوُرالر ، ياخَلفە سوزن طڭلاب اوطوُرالر ❁ بر آز اوقوُغان صاين بر آز طوقتاب يال ايتەلر ❁ اول ارادە آزغنە اوينيلر ❁

سَبقلری تمام بولغاچ آقرنغنه کتابلرن هَم دَفْتَرلرن بوُقچالرینه قویالر ٭ نَوبَت بله ، ایکیشەرلەب اورنلرندن طوُرالر ٭ کییملرن کیینەلر ٭ نَوبَت بله آقرنغنه مَکتَبدن چغالر ٭ مَکتَبدن چققاچ طوب طوری اُویلرینه قایتالر ٭ هیچ بر وقَتده اورامده اوینّاب یوُرمیلر ٭ اویلرینه کرگانده سَلام بیروُب کرەلر ٭ آتا آنالرینه سبقلرن طکلاتالر ٭ آشاغاچ اچکاچ اَزغنه اوینیلر ٭ اویناغانده هامان اَدبلی اوینلرنی غنه اوینیلر ٭ طرش بالانك کوب اویناسیده کیلمی ٭ زیرەك بالا اُویدەده هامان اوقوُب ، یا یازوُب اوطورا ٭ بلکلی بولاسی بالا شول چاغندەده بیلگیلی بولا ٭

یاخشی بالا.

یاخشی بالا بیك اَدبلی بولا هَر وَقَت یاخشی اشلرنی گنه قلا ٭ یامان اشارنی هیچ قلمی ٭ اَدبسز سوزلر سوُیلەمی ٭ مَکتَبکه بیك هَوس ایله بارا ٭ هَر کوُن سَبَق وَقتنده مَکتَبده بولا ٭ سَبَقلرن بیك طرشوُب اوقی ٭ یازونی کوب یازا ٭ یازووی بیك ماتور بولا ٭ هَر

سَبَقده، شَریکلرندن ارتقه قالماسقه طرشا ❊ شَریکلری آراسنده ایكٔ برنچی بولوُرغه قاری ❊ سَبَق وَقتنده خَلفه‌نكٔ سوزن طڭلاب طوُرا ❊ خَلفه، نی قلوُرغه قوشسه، شونی قلا ❊ هیچ کمگه قارشی سوز ئه‌یتمی ❊

یاخشی بالانكٔ بیتلری، قوللری، هم کیملری بیك پاك بولا ❊ کتابلری هَم دَفتَرلری بیك تمیز بولا ❊ اول، هیچ بر نَه‌رسه‌سن قاراغه بویامی ❊ کِتابلرینه یازمی ❊ دَفتَرلرن بوُگه‌رله‌می، یرتمی ❊ نادان بالالر کولٔك اورامده اوینناب یوُرمی ❊ هیچ بر یرده ادَب‌سزلك قیلمی ❊ اورامده اُچراغان کشیلرگه قچقروُب سَلام بیره ❊ ایبده‌شلری بله بیك دوست بولا ❊ آلارنكٔ هیچ برسن جَبرله‌می ❊ هیچ بر بالا بله قچقرشمی، صوغشمی ❊ ایبده‌شلری بله هَر وَقت طاتو بولا ❊

یاخشی بالا اوُلوُ کشیلر، نی قوشسه‌لر، شونی قلا ❊ هیچ کمگه قارشیلق قلمی ❊ هیچ کمگه قاتی سوز ئه‌یتمی ❊ اوُلوُ کشیلرگه، توبه‌نچیلك‌لی بولا ❊ کچکنه بالالرغه شَفقَتلی بولا ❊ هیچ بر کشیگه اوساللق

قلمی ❀ هَر کمگه یاخشیلق کورسه‌ته ❀ اوُلوُ
کشیلر آلدنده اَدب بله‌گنه اوطوُرا ❀ آلار
آلدنده هیچ شایارمی ، اوینامی ، کوُلمی ،
قچقروب سوُیله‌می اوزندن صوُرالماغان
سوزگه قاتشمی ❀ بر سوز صوُراسه‌لر ، آگا
اَدب بله‌گنه آقرنغنه جواب بیره ❀

یاخشی بالا آتا ، اناسن بیك یاراتا ❀ آلارنی بیك
یاقن کوره ❀ آلارغه هیچ صانسزلق کورسه‌تمی ❀
هیچ قارشو سوز ئه‌یتمی ❀ نی خدمَت قوشسه‌لر ،
شونی تیز اشلی ❀ آلارنك هیچ بر خدمَتلرینه
ایرنمی ❀ آلار ، قلما دیگان اشنی ، هیچ
قلمی ❀ هَر اشده آلار تله‌گانچه بولا ❀ آتاسی
یا آناسی اوُرشسه ، آلارغه هیچ قارشی جَواب
بیرمی ❀ نی قدر آچولانسه‌لرده ، بر سوز
ده‌شمی ❀ الدینه قاراب تیك طوُرا ❀ آلارغه
هیچ اوپکه‌له‌می ، هیچ قچقروُب جلامی ❀
یاخشی بالا آغالرینه هم طوتالرینه‌ده ، بیك
توبه‌نچیلکلی بولا ❀ آلار بله هیچ قارولاشمی ❀

یاخشی بالا کوب اوینامی ، کوب یوُقلامی ،
کوب آشامی ، کوب اچمی ❀ آیاق اوره آشامی ،
ایکمه‌کنی واتمی ، والچقلرنی طاپتامی ، آشنی

آلدینه توکمی ، آشیاولقنی بویامی ❁ اوزینه بیرلگان آشنی آشی ، ارتغن صوْرامی ، آشاب طویغاچ دعا قلا ، قوللرن یووا ❁ یاخشی بالا ماتور کییملی بالالرنی کوْنلمی ❁ ناچار کییملی بالالرنی خورلامی ❁ اَدبلی بالالرنی کوروْب اوزی‌ده ، اَدبلی بولوْرغه طرشا ❁ هَر وَقتده یاخشی اشلرنی گنه قلوْب اوْلوْ کشیلر آراسنده ماقتاولی بولا ❁

یامان بالا.

یامان بالا بیك اَدبسز بولا ❁ کوب وَقت ناچار اشلرنی قلا ❁ یاخشی اشلرنی بیك آز قلا ❁ کوب وَقتده ادبسز سوزلر سوْیلی ❁ سبق اوقوْمی ، اوقوْسه‌ده ، بلوْرگه طرشمی ❁ مکتبکه بیك صوڭ بارا ❁ قایسی کوْنده بارمی‌ده قالا ❁ سبقنی هیچ یاراتمی ❁ هیچ بر سوزنی درست اوقی آلمی ، درست ایتوْب یازا بلمی ، یازووی بیك یمسز بولا ❁ اوقوده‌ده ، یازوده‌ده ، شَریکلرندن توبن بولا ❁ شَریکلرندن آرتقه قالووینه خورلانا بلمی ❁ سبق وَقتنده خَلفه‌نڭ سوزلرن طڭلاب طوْرمی ❁ خَلفه‌قوشقان اشلرنی قلمی ❁ هَرکمگه قارشی سوزلی بولا ❁

یامان بالانڭ بیتلری ، قوللری هَم کییملری

شاخشی بولا ❀ کتابلری هَم دفترلری قارا
بولا ❀ هَر نَه‌رسه‌سن قارالتا ، بویی ، پچراتا ❀
کتابلرینه یازو یازا ❀ دَفْتَرلرن بوُگه‌رلی ،
یرتا ❀ اورامده اَدَب بلمه یوُری بلمی ❀ نادان
بالالرغه قاتشوُب هامان اوینی ❀ اورامده
اوُچراغان کشیلرگه سَلام بیره بلمی ❀
اویناغانده بیك ادبسز اوینلر اوینی ❀ ایبده‌
شاری بلمه دوست بولمی ❀ الار بلمه یا قچقرشا
یا صوغشا ❀ هیچ برسی ایله طاتو بولا آلمی ❀

یامان بالا بیك قارشی بولا ❀ قوشلغان اشن
هیچ اشلمی ❀ هَر کمگه کیری جَواب بیره ❀
هر وقتده قارشی سوزلی بولا ❀ اوُلوُ کشیلرگه
توبه‌نچیلك قلا بلمی ❀ کچکنه بالالرغه بیك
شَفَقَتسز بولا ❀ هَر کشیگه اوسالق ایته‌رگه
طرشا ❀ هیچ کمگه یاخشیلق کورسه‌توُرگه
طرشمی ❀ هامان یا اویناب یا شایاروُب اوطوُرا ❀
کشی آلدنده اَدَب بلمه اوطوُرا بلمی ❀ اوسالقدن
هیچ قورقمی ❀ یاخشیلققه هیچ قزقمی ❀ اوُلوُ
کشیلر آلدنده اوزندن صوُرالماغان سوزگه‌ده
قاتشا ❀ قچقروُب سوُیلی ، قچقروُب کوُله ❀

یامان بالا آتا آناسن یاراتمی ❀ آلارنی کوب
یاقن کورمی ❀ آلارغه هَر وَقت صانسزلق قلا ❀

هامان قارشی سوزلر ئه یته * قوشقان اشلرن
تیز اشله می اشله سه ده ، بیك ایرنوب اشلی *
بر اشنی قلما دیسه لر ، آنی قایرغه طرشا *
هیچ بر اشده آلار تله گانچه بولورغه طرشمی *
اگر آتا آناسی بر یومش قوشسه ، ئه یم
اشله میم دیب جواب بیره * بر اشکه آچولانسه لر ،
قچقرشا * آلدینه قاراب اویالوب اوطورا
بلمی * آتا آناسینه او پکه لب یوری * آزغنه
کیفی کیتسه ، قچقروب جلی * آغالرینه
هم طوتالرینه ، توبه نچیلك قیلا بلمی *
خلفه سینه ده ، قارشی بولا * هر کم بله قارولاشا *

یامان بالا بیك یالقاو بولا * بیك کوب یوقلی ،
کوب آشی ، کوب اچه * آیاق اوره آشاب یوری *
ایکمه کنی واتا ، والچقلرنی طاپتی * آشنی
آلدینه توگه * آشیاولقنی بویی * اوزینه
بیرلگان آشقه کوکلی طویمی ، طویسه ده ،
طاغی ده صوری * اوزی طویسه ده ، کوزی طویمی *
آشاب بترگاچ دعا قیلمی ، قوللرون یومی *
یامان بالا ماتور کیملی بالالرنی کونلی ،
ناچار کیملی بالالرنی خورلی * یاخشی
بالالرنی کوروب ، اوزی ده شولار کوك
بولورغه طرشمی * یامان بالالر ایله قاتشوب
ناچار خلقلرغه اویره نه * اولو کشیلر
الدنده ماقتاولی بالا بولوغه هیچ قزقمی *

مسلمانلق.

الحمد لله بز هر قایومز مسلمانلرمز. بزنڭ دینمز اسلام دینیدر. بز اسلام دینینه چن کوڭلمز ایله اشانوب ایمان کیتره‌مز. اسلام دینی بیك چن وبیك یاخشی دین‌در. بوتون دنیانی یاراتقوچی هر بر جانوارلرنی طویدرغوچی الله تعالی باردر. اول الله تعالی برگنه‌در. آنڭ هیچ شریکی یوقدر. اول الله تعالی بیك کامل‌در. آنده هیچ کیمچیلك یوقدر. بزهرقایومزالله تعالی‌نڭ قوللری‌مز. بزگه الله تعالی قوشقان اشلرنی قلو هم اول طیغان اشلردن طیلو تییشلیدر. الله تعالی‌نڭ فرشته‌لری باردر. الله تعالی بنده‌لرگه دین وادب اویره‌تمك اوچون دنیاغه بیك کوب پیغمبرلر یبه‌ره‌شدر. ایڭ صوڭ کیلگان پیغمبر محمّد علیه السلام‌در. بز محمّد علیه السلام دیننده‌مز. هر بر مسلمانلر محمّد علیه السلام‌نڭ امّتندن‌درلر. الله تعالی آنی بنده‌لرگه مسلمانلقنی اویره‌تمك اوچون یبه‌رگان. الله تعالی پیغمبرلرگه کتابلر یبه‌رگان. اول کتابلرهر قایوسی حق کتابلردر. بزنڭ پیغمبرمز محمّد علیه السلام‌گه الله تعالی (قرآن) اسملی کتابنی یبه‌رگان. قرآن‌ده یازلغان سوزلر هر قایوسی الله تعالی‌نڭ اوز سوزلری‌در. هر برسی بیك حق وباخشی سوزلردر. الله تعالی‌نڭ تقدیری

حق‌در. بر زمانده بو دنیا بتوب قیامت کونی بولاچقدر، قیامت کوننده بارچه کشیلر تریلوب قبرلرندن چقغاچ هر بر کشینک دنیاده قیلغان عمللری تیکشرلوب عمللرینه کوره حکم قیلناچقدر. ایزگی ویاخشی کشیلر اوجماخده مه‌نگی حرمت قیلنوب یامان گناهلی کشیلر تموغده جزا قیلناچقلردر. مسلمان بولغان کشیگه بلورگه تییشلی اشلر بیک کوبدر. زورراق کتابلرنی اوقوسه‌گز شاید هر قایوسن بلورسز.

بالالر، ایمدی سز بو کتابنی اوقوب بتردگز، ایندی هر بر تورکی سوزلرنی اوقی ویازا بله‌سز.

سز ایندی هر کتابنی اوقی آلورسز. قایسی کتابلرده سز آنگلاماغان سوزلرده بولور آندی سوزلر عرب سوزلری بولورلر. سز عربچه بلمیسز. تورکیچه‌گنه بله‌سز. عرب تلی برنک تلگه باشقه ایکنچی بر تلدر. اوتکن کشیلر عرب تلنده بله‌لر. بلکه سزده بر آز اویره‌نورسز.

سز ایندی بو کتابدن صونک طاغی بر کتاب اوقوغاچ قرآن اوقی باشلارسز.

قرآن الله تعالی کتابیدر. آنک تلی عربچه‌در. عربچه بلگان کشیلر قرانده یازلغان سوزلرنی آنگلیلر.

قرآنده بیک یاخشی ایزگی سوزلر یازلغان. اسلام دینینک سوزلری قرآنده یازلغاندر.

بو الفبای ترکینی آخرینه قدر اوقوتقاندن صونک بالالرنی قرآن اوقورغه توشندرمک اوچون (معلم ثانی) اسملی الفبای عربی مجموعه‌سینی اوقوتا باشلامق. آنک ایله برلکده، صاف ترکی تلنده بر (قرأت ترکیه) کتابی اوقوتا باشلامق تییشلیدر. آنی اوقودیغی زمان، هر بر اوقودیغی بند وحکایه‌نک مفهومینی آنگلاتورغه وآنگلادقنچه مضمونینی تقریر ایتدرورگه اجتهاد ایتمک تییشلیدر.